

Strasbourg, 11.12.2018
COM(2018) 845 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN,
CONSILIUL EUROPEAN ȘI CONSILIU**

**Al șaptesprezecelea raport privind progresele înregistrate către o uniune a securității
efectivă și reală**

I. INTRODUCERE

Acesta este cel de al șaptesprezecelea raport privind progresele suplimentare înregistrate către o uniune a securității efectivă și reală. Raportul prezintă evoluțiile a doi piloni principali: combaterea terorismului și a criminalității organizate, precum și a mijloacelor pe care acestea se sprijină și consolidarea mijloacelor noastre de apărare și dezvoltarea rezilienței împotriva acestor amenințări. În ultimele luni, Parlamentul European și Consiliul au făcut progrese semnificative cu privire la o serie de priorități legislative. Cu toate acestea, pentru un mare număr de dosare prioritare importante, acordul politic este în curs, iar colegiitorii trebuie să depună eforturi suplimentare. În perspectiva următoarelor alegeri pentru Parlamentul European care vor avea loc în mai 2019, timpul este un factor esențial pentru realizarea propunerilor prioritare aflate în așteptare prezentate de Comisie pentru finalizarea uniunii securității, astfel cum a solicitat președintele Jean-Claude Juncker în discursul său din 2018 privind starea Uniunii.

În cadrul reuniunii Consiliului European¹ din 18 octombrie 2018, liderii UE și-au reafirmat angajamentul de a consolida securitatea internă a Uniunii, recunoscând că în ultimii ani s-au înregistrat progrese reale în direcția îmbunătățirii securității interne printr-o mai bună cooperare, prin luarea unor măsuri concrete pe teren și prin adoptarea unei serii de texte juridice. Pe această bază, Consiliul European a solicitat realizarea de progrese cu privire la propunerile Comisie aflate în așteptare pentru a preveni, a combate și a descuraja atacurile cibernetice, pentru a împiedica difuzarea de conținut cu caracter terorist online, pentru a asigura accesul transfrontalier rapid și eficient la probe electronice, pentru a facilita accesul la informații financiare și pentru a îmbunătăți interoperabilitatea sistemelor de informații și a bazelor de date. Prezentul raport prezintă stadiul actual al negocierilor cu privire la aceste inițiative importante, invitând colegiitorii să depună eforturi în vederea adoptării rapide a acestora (a se vedea, de asemenea, lista tuturor inițiativelor din cadrul uniunii securității care figurează în anexa I). De asemenea, Consiliul European a solicitat examinarea inițiativei Comisiei de a extinde competențele Parchetului European la infracțiunile teroriste transfrontaliere, iar pentru Comisie este important să se analizeze beneficiile acestei abordări. În plus, șefii de stat sau de guvern au subliniat importanța protejării sistemelor democratice ale Uniunii și a combaterii dezinformării în contextul viitoarelor alegeri europene. Următoarea reuniune a Consiliului European din 13 și 14 decembrie 2018 va aborda, de asemenea, răspândirea de campanii de dezinformare drept o provocare majoră pentru sistemele democratice care necesită o acțiune urgentă, în special pentru a asigura alegeri europene și naționale libere și corecte. În acest context, prezentul raport ține seama de progresele înregistrate în ceea ce privește asigurarea rezilienței electorale în cadrul Uniunii.

În declarația lor comună cu privire la prioritățile legislative ale UE pentru perioada 2018-2019², președinții Parlamentului European, Consiliului și Comisiei au identificat protecția securității cetățenilor UE printre cele mai importante priorități. Cele trei instituții s-au angajat să trateze propunerile referitoare la uniunea securității ca dosare prioritare urgente care să fie adoptate înainte de sfârșitul actualului mandat legislativ. Pe baza progreselor deja înregistrate în decursul ultimului an, activitatea trebuie să continue, iar Comisia invită colegiitorii să își intensifice eforturile în cadrul negocierilor.

Comisia așteaptă cu interes adoptarea de către Parlamentul European a raportului cu privire la

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/36794/18-euco-final-conclusions-ro.pdf>

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint-declaration-eu-legislative-priorities-2018-19_en.pdf

constatările și recomandările Comisiei speciale pentru combaterea terorismului, care este planificată pentru 12 decembrie 2018. Raportul va reprezenta o contribuție importantă la eforturile pentru combaterea terorismului și dezvoltarea în continuare a uniunii securității.

II. PROGRESELE ÎNREGISTRATE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE PRIORITĂȚILE LEGISLATIVE

În ultimele luni, colegiitorii au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește o serie de priorități legislative, în special consolidarea Sistemului de informații Schengen, Legea privind securitatea cibernetică și mijloacele de plată fără numerar. Cu toate acestea, pentru un mare număr de dosare prioritare importante, încă nu s-a ajuns la un acord politic și sunt necesare eforturi suplimentare pentru a asigura adoptarea acestora înainte de alegerile parlamentare europene (a se vedea, de asemenea, lista tuturor inițiativelor din cadrul uniunii securității care figurează în anexa I).

1. Sisteme de informații mai puternice și mai inteligente pentru asigurarea securității și gestionarea frontierelor și a migrației

Comisia salută progresele înregistrate de Parlamentul European și Consiliu cu privire la propunerile legislative pentru realizarea **interoperabilității sistemelor de informații ale UE** pentru asigurarea securității și gestionarea frontierelor și a migrației³. Propunerile ar oferi polițiștilor de frontieră, funcționarilor din serviciile de imigrare și agenților responsabili cu aplicarea legii ai statelor membre informații exacte și fiabile, precum și capacitatea de a depista identitățile multiple și de a combate fraudă de identitate. La 24 octombrie 2018, 15 noiembrie 2018 și 27 noiembrie 2018 au avut loc triloguri. În conformitate cu declarația comună, Comisia îndeamnă colegiitorii să ajungă la un acord politic cu ocazia următorului trilog din 13 decembrie 2018.

Interoperabilitatea sistemelor de informații ar include **Sistemul de informații privind vizele**. Parlamentul European și Consiliul examinează în prezent propunerea legislativă din mai 2018⁴ pentru a permite verificări mai amănunțite ale antecedentelor pentru solicitanții de viză, pentru a elimina lacunele în materie de informații privind securitatea prin îmbunătățirea schimbului de informații între statele membre și pentru a asigura interoperabilitatea deplină cu alte baze de date la nivelul UE. Comisia invită colegiitorii să își adopte mandatele de negociere cât mai curând posibil, în vederea ajungerii la un acord cu privire la acest dosar în timpul actualei legislaturi a Parlamentului European.

După aprobare, interoperabilitatea sistemelor de informații ar permite, de asemenea, exploatarea pe deplin a beneficiilor **Sistemului de informații Schengen consolidat**, astfel cum au fost adoptat de către colegiitori la 28 noiembrie 2018⁵.

Interoperabilitatea ar include, de asemenea, extinderea propusă⁶ la resortisanții țărilor terțe a **Sistemului european de informații cu privire la cazierele judiciare**. Propunerea prevede crearea unei baze de date centralizate cu ajutorul căreia să se verifice rapid dacă vreun stat membru deține informații legate de condamnări cu privire la un cetățean din afara UE.

³ COM(2017) 793 final (12.12.2017), COM(2017) 794 final (12.12.2017), COM(2018) 478 final (13.6.2018), COM(2018) 480 final (13.6.2018).

⁴ COM(2018) 302 final (16.5.2018).

⁵ COM(2016) 881 final (21.12.2016), COM(2016) 882 final (21.12.2016), COM(2016) 883 final (21.12.2016).

⁶ COM(2017) 344 final (29.6.2017).

Comisia invită colegiitorii să încheie negocierile privind această inițiativă legislativă prioritară în cadrul următorului trilog din 11 decembrie 2018.

Interoperabilitatea sistemelor de informații ar include, de asemenea, Eurodac. Propunerea Comisiei de a consolida **Eurodac**⁷ ar trebui să își extindă domeniul de aplicare prin includerea nu numai a identificării solicitanților de azil, ci și a resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală și a celor care intră în UE în mod neregular. Comisia a prezentat recent beneficiile adoptării acestei propuneri ca una dintre cele cinci propuneri în cadrul sistemului european comun de azil, care este aproape de ajungerea la un acord⁸. Aceste propuneri ar trebui să fie adoptate înainte de alegerile pentru Parlamentul European.

În vederea realizării unor sisteme de informații mai puternice și mai inteligente pentru asigurarea securității și gestionarea frontierelor și a migrației, Comisia invită Parlamentul European și Consiliul:

Priorități stabilite în declarația comună:

- să ajungă, până la sfârșitul acestui an, la un acord cu privire la propunerile legislative privind **interoperabilitatea**;
- să ajungă, până în decembrie 2018, la un acord cu privire la propunerea legislativă de extindere a **Sistemului european de informații cu privire la cazierile judiciare** astfel încât să cuprindă resortisanții țărilor terțe;
- să adopte, înainte de alegerile pentru Parlamentul European, propunerea legislativă privind **Eurodac**, cu privire la care este foarte aproape de a ajunge la un acord.

Alte propuneri:

- să își adopte, cât mai curând posibil, mandatele de negociere cu privire la propunerea legislativă de consolidare a **Sistemului de informații privind vizele**.

2. Consolidarea securității printr-o mai bună gestionare a frontierelor externe

Protecția solidă și fiabilă a frontierelor externe este o condiție prealabilă pentru garantarea securității în domeniul liberei circulații fără controale la frontierele interne. Aceasta este o misiune comună între statele membre, care au obligația de a asigura gestionarea frontierelor lor externe atât în interes propriu, cât și în interesul comun al tuturor, cu ajutorul **poliției de frontieră și al gărzii de coastă**. Ca răspuns la concluziile Consiliului European din iunie 2018⁹, în septembrie 2018 Comisia a propus¹⁰ consolidarea în continuare a poliției de frontieră și gărzii de coastă la nivel european pentru a oferi agenției o capacitate de sprijin mai fiabilă și mai constantă. Propunerea Comisiei menține responsabilitatea principală a statelor membre pentru protejarea frontierelor externe, dar va conferi agenției instrumentele care să susțină această funcție cu un corp permanent de 10 000 de polițiști de frontieră europeni. Instituirea sa progresivă, dar rapidă ar da un impuls imediat capacității colective a UE de a proteja frontierele externe și de a efectua efectiv returnări din UE.

⁷ COM(2016) 272 final (4.5.2016).

⁸ Gestionarea migrației, sub toate aspectele sale: progresele înregistrate în cadrul Agendei europene privind migrația, COM(2018) 798 final (4.12.12).

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/media/35936/28-euco-final-conclusions-en.pdf>

¹⁰ COM(2018) 631 final (12.9.2018).

În cadrul reuniunii Consiliului Justiție și Afaceri Interne din 6 decembrie 2018, s-a ajuns la o abordare generală parțială privind aspectele externe și legate de returnare ale propunerii Comisiei. Cu toate acestea, vor trebui intensificate lucrările cu privire la toate aspectele propunerii în vederea obținerii unui mandat cât mai curând posibil în ianuarie pentru a demara triloguri împreună cu Parlamentul European. În Parlamentul European, se preconizează că raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne va fi adoptat în ianuarie 2019. Această propunere reprezintă o prioritate clară pentru Uniunea Europeană, iar Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să adopte legislația propusă în cursul actualei legislaturi a Parlamentului European.

În vederea consolidării securității printr-o mai bună gestionare a frontierelor externe, Comisia invită Parlamentul European și Consiliul:

Inițiative incluse în discursul din 2018 privind starea Uniunii:

- să își adopte, cât mai curând posibil, întregul mandat de negociere cu privire la propunerea legislativă de consolidare a **poliției de frontieră și a gărzii de coastă**, pentru a adopta legislația în timpul actualei legislaturi a Parlamentului European.

3. Prevenirea radicalizării

În cadrul Consiliului sunt în plină desfășurare negocieri cu privire la propunerea de regulament privind **conținutul cu caracter terorist din mediul online**, astfel cum a fost propus de Comisie cu ocazia discursului privind starea Uniunii din 2018¹¹. Scopul acestuia este de a oferi un cadru juridic clar și armonizat pentru a preveni utilizarea abuzivă a furnizorilor de servicii de găzduire pentru difuzarea de conținut cu caracter terorist, garantând în același timp protecția deplină a drepturilor fundamentale. Regulamentul propus răspunde solicitărilor urgente formulate atât de Consiliul European¹², cât și de Parlamentul European¹³. Comisia salută adoptarea unei abordări generale în cadrul Consiliului Justiție și Afaceri Interne la 6 decembrie 2018. Comisia îndeamnă Parlamentul European să își accelereze lucrările referitoare la această propunere, în vederea adoptării în cursul actualei legislaturi.

În paralel, Comisia își menține pe deplin angajamentul de a sprijini statele membre și furnizorii de servicii de găzduire în eforturile acestora de combatere a conținutului cu caracter terorist din mediul online. **Forumul UE pentru internet** va continua să promoveze cooperarea voluntară și acțiunile statelor membre și ale furnizorilor de servicii de găzduire în vederea reducerii accesului la conținutul cu caracter terorist din mediul online și să ofere societății civile instrumentele necesare în vederea creșterii volumului de discursuri alternative eficiente în mediul online. A patra reuniune ministerială a Forumului UE pentru internet a avut

¹¹ COM(2018) 640 final (12.9.2018).

¹² Consiliul European din 22-23 iunie 2017 a solicitat industriei de sector să „dezvolte tehnologii și instrumente noi care să îmbunătățească detectarea automată și eliminarea conținutului care incită la acte teroriste. Acest lucru ar trebui completat prin măsuri legislative relevante la nivelul UE, dacă este necesar”. Consiliul European din 28 iunie 2018 a salutat „intenția Comisiei de a prezenta o propunere legislativă pentru îmbunătățirea identificării și a eliminării conținutului care incită la ură și la comiterea de acte teroriste”.

¹³ Parlamentul European, în rezoluția sa din 15 iunie 2017 privind platformele online și piața unică digitală, a îndemnat platformele relevante „să adopte măsuri mai stricte pentru a combate conținutul ilegal și dăunător” și a invitat Comisia să prezinte propuneri pentru a aborda aceste aspecte.

loc la 5 decembrie 2018. Cu această ocazie s-au analizat progresele înregistrate pe parcursul ultimelor douăsprezece luni în ceea ce privește eliminarea conținutului cu caracter terorist de pe internet.

De asemenea, Comisia continuă să **sprijine acțiunile de prevenire a radicalizării în statele membre**. În reuniunea sa inaugurală din 24 octombrie 2018 de la Viena, Comitetul director pentru acțiunile Uniunii din domeniul prevenirii și combaterii radicalizării¹⁴ a convenit asupra orientărilor strategice anuale pentru acțiuni și inițiative la nivelul UE pentru 2019. Prioritățile strategice se bazează pe informațiile obținute de la practicieni (concluziile Conferinței la nivel înalt a Rețelei pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare și ale reuniunii plenare a Rețelei pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare din 11 și 12 octombrie 2018), cercetători (Conferința de cercetare a Rețelei pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare din 17 octombrie 2018), alte rețele și inițiative ale UE (cum ar fi, în special, Rețeaua europeană de comunicații strategice), precum și pe contribuțiile din partea factorilor de decizie.

În cadrul programului de lucru pentru 2018 al **Fondului pentru securitate internă** destinat cooperării polițienești și prevenirii criminalității, la 28 noiembrie 2018, Comisia a lansat o cerere de propuneri pentru o finanțare specifică în valoare de 5 milioane EUR pentru prevenirea și combaterea radicalizării, abordând domeniile prioritare identificate de Grupul de experți la nivel înalt privind radicalizarea al Comisiei: implicarea comunității, dimensiunea locală, abordarea multiinstituțională și tineretul¹⁵. În plus, organizațiile societății civile care urmăresc să combată propaganda teroristă prin oferirea unor alternative pozitive vor fi sprijinite cu finanțare din partea UE prin programul de capacitate a societății civile, care a alocat 12 milioane EUR pentru formarea și finanțarea partenerilor din societatea civilă în vederea organizării de campanii de combatere a propagandei teroriste în mediul online.

În scopul prevenirii radicalizării, Comisia îndeamnă Parlamentul European:

Inițiativă inclusă în discursul din 2018 privind starea Uniunii:

- să își adopte, cu prioritate, mandatul de negociere cu privire la propunerea legislativă vizând prevenirea diseminării **conținutului cu caracter terorist în mediul online**, pentru ca respectivul act legislativ să fie adoptat în cursul actualei legislaturi a Parlamentului European.

4. Abordarea dezinformării și asigurarea rezilienței electorale

Astfel cum a solicitat Consiliul European în iunie 2018, Comisia și Înalțul Reprezentant, în cooperare cu statele membre, au prezentat la 5 decembrie 2018 un **plan de acțiune**¹⁶ cu noi propuneri specifice privind un răspuns coordonat din partea UE la **provocarea reprezentată de dezinformare**, inclusiv mandate adecvate și resurse sporite pentru echipele relevante de comunicare strategică ale Serviciului European de Acțiune Externă.

¹⁴ C(2018) 5345 (9.8.2018).

¹⁵ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/isfp-2018-ag-ct-rad:freeTextSearchKeyword=:typeCodes=1;statusCodes=31094501,31094502;programCode=ISFP;programDivisionCode=null;focusAreaCode=null;crossCuttingPriorityCode=null;callCode=Default;sortQuery=openingDate;orderBy=asc;onlyTenders=false>

¹⁶ JOIN(2018) 36 (5.12.2018).

În plus, Comisia monitorizează îndeaproape punerea în aplicare a acțiunilor de combatere a dezinformării anunțate în comunicarea sa din aprilie 2018 privind combaterea dezinformării online¹⁷. La 16 octombrie 2018, semnatarii inițiali au subscris la **Codul de bune practici privind dezinformarea** pentru platformele online și sectorul publicității online. Printre acestea se numără trei mari platforme (Facebook, Google/YouTube, Twitter) și furnizorul browser-ului de internet Mozilla, precum și asociațiile profesionale care reprezintă alte platforme online și sectorul publicității. Codul cuprinde 15 angajamente axate pe cinci capitole: (1) controlul plasării de publicitate; (2) publicitatea politică și publicitatea tematică; (3) integritatea serviciilor; (4) consolidarea poziției consumatorilor și (5) responsabilizarea comunității de cercetare. Comisia va desfășura o monitorizare atentă și permanentă a punerii în aplicare a codului în primele 12 luni, având în vedere, în special, alegerile pentru Parlamentul European din 2019¹⁸. În cazul în care punerea în aplicare și impactul codului de bune practici se dovedesc a fi nesatisfăcătoare, Comisia poate propune măsuri suplimentare, inclusiv măsuri de reglementare.

Pentru a contribui la asigurarea **rezilienței electorale**, Comisia a prezentat o serie de inițiative pentru a contracara amenințarea reprezentată de atacurile împotriva infrastructurii electorale și a sistemelor informatice de campanie și riscul de utilizare abuzivă a datelor cu caracter personal în scopul de a influența în mod deliberat rezultatul alegerilor europene. La 12 septembrie 2018, Comisia a adoptat o comunicare privind garantarea unor alegeri libere și corecte¹⁹ și o recomandare privind rețelele de cooperare în materie electorală, transparența online, protecția împotriva incidentelor de securitate cibernetică și combaterea campaniilor de dezinformare în contextul alegerilor pentru Parlamentul European. Rețeaua de cooperare pentru alegerile europene va servi drept forum pentru coordonarea punerii în aplicare a recomandării, iar concluziile Consiliului cu privire la aceste măsuri sunt planificate pentru începutul anului 2019.

Alături de comunicare și de recomandare, Comisia a prezentat, de asemenea, orientări cu privire la aplicarea legislației UE în materie de protecție a datelor, cu scopul de a sprijini actorii relevanți în punerea în aplicare a obligațiilor privind protecția datelor prevăzute de legislația UE în contextul electoral²⁰, precum și o **propunere legislativă de modificare punctuală a Regulamentului din 2014 privind finanțarea partidelor**²¹. Comisia pentru afaceri constituționale a Parlamentului European a votat raportul său la 6 decembrie 2018, iar plenul Parlamentului European urmează să își adopte mandatul de negociere în sesiunea din decembrie 2018. Comisia invită Consiliul să își adopte mandatul de negociere în decembrie 2018, astfel încât ambii colegiuitori să poată începe trilogurile fără întârziere, pentru a se asigura că modificările punctuale propuse sunt aplicate în timp util în cazul alegerilor din 2019 pentru Parlamentul European.

La 15 și 16 octombrie, Comisia a organizat o **Conferință la nivel înalt privind amenințările cibernetice la adresa alegerilor**, urmărind ca aceasta să contribuie la activitățile pe care le întreprinde Comisia Europeană în direcția îmbunătățirii securității și rezilienței proceselor electorale împotriva amenințărilor facilitate de tehnologiile informatice aflate în continuă evoluție. Evenimentul a reunit experți de renume din întreaga lume pentru a discuta modalitățile optime de a da curs inițiativelor existente. Conferința a fost urmată de un atelier

¹⁷ COM(2018) 236 final (26.4.2018).

¹⁸ COM(2018) 794 (5.12.2018).

¹⁹ COM(2018) 637 final (12.9.2018).

²⁰ COM(2018) 638 final (12.9.2018).

²¹ COM(2018) 636 final (12.9.2018).

al statelor membre organizat la nivel înalt în scopul de a reuni comisiile electorale naționale și responsabili cu securitatea cibernetică. Aceasta a fost prima ocazie în care autoritățile electorale și autoritățile responsabile cu securitatea cibernetică s-au întâlnit pentru a discuta modalitățile optime de a răspunde amenințărilor cibernetice la adresa alegerilor.

Colocviul privind drepturile fundamentale din 26-27 noiembrie 2018 a reunit la nivel înalt factori de decizie naționali și europeni, cadre universitare și reprezentanți ai societății civile, mass-media, organizații internaționale și sectorul privat pentru a dezbate subiectul amplu al democrației în UE. Concluziile colocviului vor contribui la activitatea rețelei de cooperare pentru alegerile europene, a cărei prime reuniuni va fi organizată de Comisie în luna ianuarie.

În vederea combaterii dezinformării și a asigurării rezilienței electorale, Comisia invită Parlamentul European și Consiliul:

Inițiative incluse în discursul din 2018 privind starea Uniunii:

- să se asigure că **modificările punctuale ale Regulamentului privind finanțarea partidelor** propuse sunt puse în aplicare în timp util în cazul alegerilor din 2019 pentru Parlamentul European;

Scrisoare de intenție din 2018:

- să pună în aplicare rapid și în mod decisiv acțiunile **Planului comun de acțiune împotriva dezinformării**, astfel cum a fost prezentat de Comisia Europeană la 5 decembrie 2018.

5. Consolidarea securității cibernetice

În cadrul acțiunilor prevăzute în Comunicarea comună²² din septembrie 2017 intitulată „Reziliență, prevenire și apărare: construirea unei securități cibernetice puternice pentru UE”, colegiitorii au organizat cinci triloguri în perioada 13 septembrie 2018-10 decembrie 2018 cu privire la Propunerea de **lege privind securitatea cibernetică**²³ și au ajuns la un acord politic. Actul legislativ, care va fi adoptat în mod oficial și va intra în vigoare cât mai curând posibil, consolidează mandatul Agenției UE pentru Securitatea Rețelelor și a Informațiilor. Actul respectiv stabilește, de asemenea, un cadru UE de certificare în materie de securitate cibernetică pentru produsele, serviciile și procesele din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.

Comisia salută progresele înregistrate în ceea ce privește propunerea sa legislativă privind mijloacele de plată fără numerar²⁴. Normele propuse vor actualiza cadrul juridic al UE de combatere a fraudelor și a falsificării mijloacelor de plată fără numerar, abordând noi provocări și evoluții tehnologice, cum ar fi monedele virtuale și plățile prin dispozitiv mobil, eliminând obstacolele din calea cooperării operaționale și îmbunătățind măsurile de prevenire și asistența oferită victimelor. Discuțiile în cadrul trilogurilor au început în septembrie 2018, cea mai recentă fiind cea organizată la 28 noiembrie 2018, care a condus la un acord provizoriu. Comisia invită colegiitorii să finalizeze negocierile cu privire la acest dosar în cadrul următorului trilog din 12 decembrie 2018.

²² JOIN(2017) 450 final (13.9.2017).

²³ COM(2017) 477 final (13.9.2017).

²⁴ COM(2017) 489 final (13.9.2017).

Pornind de la inițiativele ambițioase în domeniul securității cibernetice anunțate în 2017, propunerea Comisiei din septembrie 2018 de regulament privind instituirea unui **Centru de competențe european industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică, cu o Rețea de centre naționale de coordonare**, are ca scop sprijinirea capacităților tehnologice și industriale în materie de securitate cibernetică și este o piatră de temelie pentru o Europă care protejează. Aceasta merge mână în mână cu obiectivul principal de a spori competitivitatea industriei Uniunii în materie de securitate cibernetică și de a transforma securitatea cibernetică în avantajul competitiv al altor industrii europene. Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să își adopte rapid mandatele de negociere respective în vederea inițierii de discuții sub formă de trilog cât mai curând posibil, având în vedere negocierile în curs privind programul Europa digitală.

Având în vedere natura globală a amenințărilor cibernetice, cooperarea internațională în materie de securitate cibernetică este esențială. La 23-24 octombrie 2018, reprezentanți ai Departamentului pentru Securitate Internă al SUA și ai Comisiei Europene s-au întâlnit în cadrul unui **atelier cu privire la abordările în materie de securitate cibernetică**, în scopul de a explora noi căi pentru o colaborare mai intensă. Participanții au identificat mai multe posibilități de a facilita încheierea de acorduri bilaterale și au încurajat schimburile suplimentare de lucru privind certificarea informațiilor, gestionarea riscurilor aferente lanțului de aprovizionare, gestionarea forței de muncă și a competențelor, precum și prioritățile în materie de cercetare și dezvoltare în ceea ce privește securitatea cibernetică.

În ultimele luni, Serviciul European pentru Acțiune Externă, în cooperare cu Comisia, a organizat o nouă rundă de **dialoguri în materie de securitate cibernetică** cu SUA (10 septembrie 2018), China (16 noiembrie 2018) și are în vedere o rundă cu India la 12 decembrie 2018. Dialogurile au abordat punerea în aplicare a normelor cibernetice, măsurile de consolidare a încrederii în materie de securitate cibernetică și aplicarea dreptului internațional în spațiul cibernetic. De asemenea, s-au realizat progrese semnificative în ultimele luni de punere în aplicare a cadrului privind pentru un răspuns diplomatic comun al UE la activitățile cibernetice răuvoitoare („**setul de instrumente pentru diplomația cibernetică**”)²⁵, astfel cum a solicitat Consiliul European în iunie 2018 și în concluziile sale din octombrie 2018 privind instituirea măsurilor restrictive impuse de UE împotriva atacurilor cibernetice.

Pentru a consolida securitatea cibernetică, Comisia îndeamnă Parlamentul European și Consiliul:

Inițiative incluse în discursul din 2018 privind starea Uniunii:

- să își adopte, cât mai curând posibil, mandatul de negociere legat de propunerea legislativă privind **Centrul de competențe european industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică și Rețeaua de centre naționale de coordonare**, pentru a avansa cât mai mult posibil în cursul actualei legislaturi a Parlamentului European.

Alte propuneri:

- să finalizeze în decembrie 2018 un acord referitor la propunerea legislativă privind **mijloacele de plată fără numerar**.

²⁵

Documentul 9916/17 al Consiliului.

6. *Restrângerea spațiului de manevră al teroriștilor*

Eficacitatea anchetelor, a urmăririlor penale și a sentințelor pronunțate în cazul infracțiunilor se bazează în mare măsură pe probe electronice. Disponibilitatea acestor probe este deosebit de importantă în urmărirea penală a infracțiunilor transfrontaliere cum ar fi terorismul sau criminalitatea informatică. Comisia salută adoptarea de către Consiliul Justiție și Afaceri Interne la 7 decembrie 2018 a unei abordări generale cu privire la propunerea de regulament a Comisiei din aprilie 2018 pentru a îmbunătăți accesul transfrontalier la **probe electronice** în cadrul anchetelor penale²⁶. Având în vedere importanța probelor electronice în cadrul anchetelor penale în aproape toate tipurile de infracțiuni și ținând seama de declarația comună, Comisia invită Parlamentul European să accelereze lucrările referitoare la această propunere, în vederea adoptării acesteia în cursul actualei legislaturi.

În ceea ce privește **evoluțiile la nivel internațional referitoare la probele electronice**, Comisia urmărește îndeaproape evoluțiile privind negocierile în curs ale unui al doilea protocol adițional la Convenția de la Budapesta a Consiliului Europei privind criminalitatea informatică referitor la accesul la probele electronice. În plus, un acord cu Statele Unite ar oferi claritate juridică autorităților de aplicare a legii de ambele părți și ar evita obligații juridice contradictorii pentru furnizorii de servicii. La reuniunea ministerială UE-SUA privind justiția și afacerile interne de la Washington din 8-9 noiembrie 2018, atât reprezentanții UE, cât și cei ai SUA au subliniat importanța accesului transfrontalier rapid la probe electronice pentru autoritățile de aplicare a legii, precum și pentru autoritățile judiciare. Comisia intenționează să propună, împreună și cât mai curând posibil, adoptarea a două recomandări privind directivele de negociere cu privire la aceste două aspecte internaționale, ținând seama de progresele realizate în cadrul discuțiilor privind propunerile referitoare la probele electronice și nevoia de claritate suficientă cu privire la parametrii și garanțiile viitoarelor acorduri interne ale UE.

Având în vedere importanța acordării accesului pentru autoritățile de aplicare a legii la informațiile financiare, Comisia a adoptat, în aprilie 2018, o propunere legislativă menită să **faciliteze utilizarea informațiilor financiare și a altor tipuri de informații** pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor grave²⁷. Propunerea urmărește să ofere autorităților de aplicare a legii și birourilor de recuperare a activelor care au fost desemnate acces direct la informațiile privind conturile bancare păstrate în registrele naționale centralizate de conturi bancare și să consolideze cooperarea dintre unitățile naționale de informații financiare și autoritățile de aplicare a legii. La 21 noiembrie 2018, Consiliul a adoptat o abordare generală cu privire la dosar. În urma adoptării raportului de către Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne la 3 decembrie 2018, Parlamentul European urmează să convină asupra mandatului său de negociere în cursul sesiunii plenare din decembrie 2018. Comisia salută progresele înregistrate și îndeamnă colegiitorii să avanseze negocierile interinstituționale, fără întârziere, pentru a ajunge la un acord înainte de alegerile europene.

În aprilie 2018, Comisia a prezentat o propunere legislativă referitoare la **restricțiile privind comercializarea și utilizarea precursorilor de explozivi**²⁸ pentru a restricționa accesul la

²⁶ COM(2018) 225 final (17.4.2018). Negocierile privind directiva de însoțire de stabilire a unor norme armonizate privind desemnarea reprezentanților legali în scopul obținerii de probe în cadrul procedurilor penale [COM(2018) 226 final (17.4.2018)] vor continua.

²⁷ COM(2018) 213 final (17.4.2018).

²⁸ COM(2018) 209 final (17.4.2018).

precursorii de explozivi periculoși care ar putea fi utilizați în mod abuziv pentru fabricarea de explozivi artizanali. Propunerea urmărește să acopere lacunele în materie de securitate cu o serie de măsuri, cum ar fi interzicerea unor substanțe chimice suplimentare, efectuarea de controale obligatorii ale cazierelor judiciare ale persoanelor care solicită o licență pentru achiziționarea de substanțe ce fac obiectul restricțiilor și clarificarea faptului că normele aplicabile operatorilor economici se aplică și societăților care își desfășoară activitatea online. Se preconizează că la 10 decembrie 2018 Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne din cadrul Parlamentului European își va adopta raportul. Ținând seama de progresele înregistrate cu privire la acest dosar, Comisia invită Consiliul să își adopte mandatul de negociere încă din decembrie 2018 și ca ambii colegiitori să ajungă la un acord în cursul actualei legislaturi a Parlamentului European.

O altă propunere legislativă prezentată de Comisie în aprilie 2018 a avut ca scop consolidarea securității cărților de identitate și a documentelor de ședere ale cetățenilor Uniunii²⁹. În special, propunerea introduce **caracteristici minime de securitate pentru cărțile de identitate**, care va include elemente biometrice de identificare (o imagine facială și două amprente) pe un cip fără contact. Propunerea este inclusă ca o propunere pendinte prioritară în cadrul programului de lucru al Comisiei pentru 2019. La 14 noiembrie 2018, Consiliul a adoptat un mandat pentru a iniția negocieri cu Parlamentul cu privire la propunere. La 3 decembrie 2018, Parlamentul a fost de acord să inițieze negocieri pe baza raportului Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne. Discuțiile sub formă de trilog vor începe în curând, iar Comisia se angajează să sprijine colegiitorii în vederea adoptării propunerii înainte de următoarele alegeri pentru Parlamentul European, ceea ce în prezent este realizabil.

²⁹

COM(2018) 212 final (17.4.2018).

Pentru a restrânge spațiul de manevră al teroriștilor, Comisia invită:

Priorități stabilite în declarația comună:

- Parlamentul European să își adopte de urgență mandatul de negociere referitor la propunerile legislative privind **probele electronice** și să înceapă fără întârziere discuțiile sub formă de trilog cu Consiliul;
- Parlamentul European și Consiliul să ajungă la un acord cu privire la propunerea legislativă pentru a **facilita utilizarea datelor financiare** înainte de alegerile pentru Parlamentul European.

Alte propuneri:

- Parlamentul European și Consiliul să își adopte, până la sfârșitul anului 2018, mandatul de negociere cu privire la propunerea legislativă de înăsprire a **restricțiilor privind comercializarea și utilizarea precursorilor de explozivi**;
- Parlamentul European și Consiliul să ajungă la un acord cu privire la propunerea legislativă de îmbunătățire a **elementelor de securitate ale cărților de identitate naționale și ale documentelor de ședere** pentru ca aceasta să fie adoptată înainte de alegerile pentru Parlamentul European.

III. PUNEREA ÎN APLICARE A ALTOR DOSARE PRIORITARE ÎN MATERIE DE SECURITATE

1. Punerea în aplicare a măsurilor legislative în cadrul uniunii securității

Pentru a asigura beneficiile aduse de o uniune a securității efectivă și reală, punerea în aplicare deplină și corectă a măsurilor convenite este o prioritate extrem de importantă. Comisia sprijină în mod activ statele membre, inclusiv prin finanțare și prin facilitarea schimbului de cele mai bune practici. Dacă este necesar, Comisia recurge, de asemenea, la toate mijloacele de care dispune în temeiul tratatelor pentru asigurarea respectării legislației UE, inclusiv la măsurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, atunci când este cazul.

Având în vedere că termenul pentru punerea în aplicare a **Directivei UE privind registrul cu numele pasagerilor**³⁰ a expirat la 25 mai 2018, Comisia a lansat, la 19 iulie 2018, proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva a 14 state membre care nu au comunicat legislația națională pe care au adoptat-o pentru a transpune integral directiva³¹ – un instrument esențial în lupta împotriva terorismului și a infracțiunilor grave. De atunci, cinci state membre au notificat transpunerea completă³². În paralel, Comisia continuă să sprijine toate statele membre în eforturile lor de a finaliza elaborarea propriilor sisteme tip registru cu numele pasagerilor, inclusiv prin facilitarea schimbului de informații și de cele mai bune practici.

³⁰ Directiva (UE) 2016/681 (27.4.2016).

³¹ Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Spania, Franța, Cipru, Luxemburg, Țările de Jos, Austria, Portugalia, România, Slovenia și Finlanda. Comisia analizează în prezent răspunsurile pe care le-a primit din partea statelor membre, inclusiv notificările privind legislația în cauză (a se vedea, de asemenea, nota de subsol 47).

³² Bulgaria, Franța, Luxemburg, Austria și Grecia (situația existentă la 6 decembrie 2018).

Termenul pentru transpunerea **Directivei privind combaterea terorismului**³³ a expirat la 8 septembrie 2018. La 21 noiembrie 2018 Comisia a lansat proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva a 16 state membre care nu au comunicat legislația națională pe care au adoptat-o pentru a transpune integral directiva³⁴.

Termenul pentru transpunerea **Directivei privind controlul achiziționării și deținerii de arme**³⁵ a expirat la 14 septembrie 2018. Prin urmare, la 22 noiembrie 2018 Comisia a lansat proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva a 25 de state membre care nu au comunicat legislația națională pe care au adoptat-o pentru a transpune integral directiva³⁶. În urma lansării procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, încă un stat membru a notificat transpunerea completă a măsurilor³⁷.

Termenul pentru transpunerea în dreptul intern a **Directivei privind protecția datelor în materie de asigurare a respectării legii**³⁸ a expirat la 6 mai 2018. Prin urmare, la 19 iulie 2018 Comisia a lansat proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva a 19 state membre care nu au comunicat legislația națională pe care au adoptat-o pentru a transpune integral directiva³⁹.

Conform informațiilor transmise Comisiei de statele membre, **Directiva privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice**⁴⁰ a fost transpusă integral în 21 de state membre și transpusă parțial în alte 3 state membre⁴¹. Comisia a efectuat verificări *prima facie* pentru 18 dintre cele 21 de state membre, în urma cărora s-a confirmat că transpunerea pare completă. La 19 iulie 2018, Comisia a lansat proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor pentru lipsa notificării complete împotriva celor 17 state membre care nu au efectuat notificările în termenul de transpunere, 9 mai 2018⁴².

Până la 9 noiembrie 2018, statele membre au avut obligația să transmită Comisiei informații privind așa-numiții operatori de servicii esențiale identificați pe teritoriul lor, ca parte din transpunerea Directivei privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice. Acestea sunt entități publice și private care, în conformitate cu cerințele prevăzute în directivă, ar trebui să asigure securitatea rețelelor și a sistemelor lor informatice și să raporteze incidentele grave.

³³ Directiva (UE) 2017/541 (15.3.2017).

³⁴ Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Spania, Croația, Cipru, Lituania, Luxemburg, Malta, Austria, Polonia, Portugalia, România și Slovenia.

³⁵ Directiva (UE) 2017/853 (17.5.2017).

³⁶ Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Cipru, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Malta, Țările de Jos, Austria, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia, Finlanda, Suedia, Regatul Unit.

³⁷ Franța (situația existentă la 6 decembrie 2018).

³⁸ Directiva (UE) 2016/680 (27.4.2016).

³⁹ Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Spania, Franța, Croația, Cipru, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România, Slovenia și Finlanda. Comisia analizează în prezent răspunsurile pe care le-a primit din partea statelor membre, inclusiv notificările privind legislația în cauză (a se vedea, de asemenea, nota de subsol 51).

⁴⁰ Directiva (UE) 2016/1148 (27.4.2016).

⁴¹ Bulgaria, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Grecia, Estonia, Irlanda, Spania, Franța, Croația, Italia, Cipru, Malta, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Slovenia, Slovacia, Finlanda, Suedia și Regatul Unit au notificat transpunerea integrală. Lituania, Ungaria și Letonia au notificat transpunerea parțială (situația existentă la 6 decembrie 2018).

⁴² Belgia, Bulgaria, Danemarca, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Croația, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Țările de Jos, Austria, Polonia, Portugalia și România. Comisia analizează în prezent răspunsurile pe care le-a primit din partea statelor membre, inclusiv notificările privind legislația în cauză (a se vedea, de asemenea, nota de subsol 48).

Până în prezent, 19 state membre au făcut schimb de feedback cu Comisia, iar 16 state membre au prezentat Comisiei informațiile relevante⁴³. Comisia va evalua contribuțiile primite în vederea elaborării unui raport privind coerența abordării adoptate de statele membre în procesul de identificare.

De asemenea, Comisia evaluează în prezent transpunerea **celeia de A 4-a directive privind combaterea spălării banilor**⁴⁴ și acționează pentru a asigura punerea în aplicare pe teren a normelor. Comisia a lansat proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva a 21 de state membre care nu au comunicat legislația națională pe care au adoptat-o pentru a transpune directiva⁴⁵. Comisia va continua să își exercite competențele după caz pentru a asigura punerea în aplicare integrală a acestei directive. În completarea directivei menționate, la 3 decembrie 2018 au intrat în vigoare în UE noi măsuri de drept penal pentru a combate spălarea banilor. Noua directivă⁴⁶ va armoniza infracțiunile și sancțiunile legate de spălarea banilor, prevăzând sancțiuni la fel de severe în întreaga UE, cu o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin 4 ani. Statele membre au la dispoziție 24 de luni să transpună această directivă și să informeze Comisia în consecință.

Comisia invită toate statele membre să pună în aplicare integral și să aplice toate măsurile și instrumentele UE convenite în cadrul uniunii securității.

Întrucât termenele de transpunere au expirat, Comisia a lansat proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și invită statele membre să ia de urgență măsurile necesare pentru a transpune integral următoarele directive în legislația națională și a comunica măsurile respective Comisiei:

- **Directiva UE privind registrul cu numele pasagerilor**, în cazul căreia 6 state membre trebuie încă să notifice transpunerea în legislația națională, iar 3 state membre trebuie să finalizeze notificarea transpunerii⁴⁷;
- **Directiva privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice**, în cazul căreia 4 state membre trebuie încă să notifice transpunerea în legislația națională, iar 3 state membre trebuie să finalizeze notificarea transpunerii⁴⁸;
- **Directiva privind combaterea terorismului**, în cazul căreia 7 state membre trebuie încă să notifice transpunerea în legislația națională, iar 9 state membre trebuie să finalizeze notificarea transpunerii⁴⁹;

⁴³ Cipru, Republica Cehă, Germania, Danemarca, Estonia, Spania, Finlanda, Franța, Croația, Ungaria, Lituania, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Suedia și Regatul Unit (situația existentă la 6 decembrie 2018).

⁴⁴ Directiva (UE) 2015/849 (20.5.2015).

⁴⁵ Belgia, Bulgaria, Danemarca, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Croația, Cipru, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Austria, Polonia, Portugalia, România, Slovacia și Finlanda.

⁴⁶ Directiva (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2018 privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor.

⁴⁷ Spania, Cipru, Țările de Jos, Portugalia, România și Finlanda nu au comunicat încă transpunerea. Republica Cehă, Estonia și Slovenia au comunicat transpunerea parțială și nu au finalizat încă notificarea transpunerii (situația existentă la 6 decembrie 2018).

⁴⁸ Belgia, Luxemburg, Austria și România nu au comunicat încă măsurile de transpunere. Lituania, Ungaria și Letonia au comunicat transpunerea parțială și nu au finalizat încă notificarea transpunerii (situația existentă la 6 decembrie 2018).

⁴⁹ Bulgaria, Grecia, Cipru, Luxemburg, Malta, Polonia și România nu au comunicat încă transpunerea. Belgia, Republica Cehă, Estonia, Spania, Croația, Lituania, Austria, Portugalia și Slovenia au comunicat

- **Directiva privind controlul achiziționării și deținerii de arme**, în cazul căreia 19 state membre trebuie încă să notifice transpunerea în legislația națională, iar 5 state membre trebuie să finalizeze notificarea transpunerii⁵⁰;
- **Directiva privind asigurarea respectării legislației din domeniul protecției datelor**, în cazul căreia 11 state membre trebuie încă să notifice transpunerea în legislația națională, iar 2 state membre trebuie să finalizeze notificarea transpunerii⁵¹ și
- **cea de A 4-a directivă privind combaterea spălării banilor**, în cazul căreia 3 state membre trebuie să finalizeze notificarea transpunerii⁵².

2. Gradul de pregătire și protecție

La un an de la adoptarea Planului de acțiune al Comisiei din 2017 privind **protecția spațiilor publice**⁵³, s-au înregistrat progrese semnificative în punerea sa în aplicare în toate domeniile, cu un accent deosebit pe furnizarea de orientări și de finanțare din partea UE pentru a sprijini statele membre.

Au avut loc șase reuniuni cu autoritățile publice și operatorii privați pentru a face schimb de bune practici și de informații privind modul în care operatorii și autoritățile publice pot să consolideze securitatea unor tipuri diferite de spații publice, inclusiv hoteluri, centre comerciale, spații pentru serviciile de transport, stadioane sportive și spații pentru activități culturale. În timp ce atât autoritățile publice, cât și operatorii iau inițiative pentru a consolida securitatea în spațiile lor, în cursul reuniunilor s-a constatat că există în continuare provocări și lacune. În timp ce unele sectoare au o cultură de securitate bine dezvoltată, altele pun în aplicare abia în prezent abordări mai sistematice cu privire la protecția propriilor spații. La 26 noiembrie 2018, Forumul operatorilor, un grup coordonat de Comisie pentru încurajarea parteneriatelor între sectorul public și cel privat în domeniul securității, a organizat o reuniune cu participarea tuturor sectoarelor. Participanții au salutat orientările furnizate de serviciile Comisiei care stabilesc bune practici pentru măsurile pe care operatorii și autoritățile publice ar trebui să le pună în aplicare pentru a consolida securitatea spațiilor publice.

În urma atelierului tehnic organizat de către Comisie, în iunie 2018, cu urbaniști și cu responsabili însărcinați cu asigurarea securității locale în orașele europene, Centrul Comun de Cercetare al Comisiei a elaborat două rapoarte de identificare a documentelor orientative existente privind protecția spațiilor publice și sistemele de bariere. De asemenea, au fost elaborate primele orientări europene privind selectarea soluțiilor corespunzătoare pentru

transpunerea parțială și nu au finalizat încă notificarea transpunerii (situația existentă la 6 decembrie 2018).

⁵⁰ Belgia, Bulgaria, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Cipru, Letonia, Luxemburg, Ungaria, Țările de Jos, Austria, Polonia, România, Slovenia, Slovacia, Finlanda și Suedia nu au comunicat încă transpunerea. Republica Cehă, Lituania, Malta, Portugalia și Regatul Unit au comunicat transpunerea parțială și nu au finalizat încă notificarea transpunerii (situația existentă la 6 decembrie 2018).

⁵¹ Bulgaria, Estonia, Grecia, Spania, Cipru, Letonia, Țările de Jos, Polonia, România, Slovenia și Finlanda nu au comunicat încă transpunerea. Republica Cehă și Portugalia au comunicat transpunerea parțială și nu au finalizat încă notificarea transpunerii (situația existentă la 6 decembrie 2018).

⁵² Luxemburg, Austria și România au comunicat transpunerea parțială și nu au finalizat încă notificarea transpunerii. Celelalte 18 state membre au notificat transpunerea integrală, iar evaluarea de către Comisie este în curs (situația existentă la 6 decembrie 2018).

⁵³ COM(2017) 612 final (18.10.2017).

amenajarea de bariere care să le permită urbanistilor să consolideze securitatea urbană fără a crea centre urbane asemănătoare fortărețelor.

Finanțarea UE sprijină, de asemenea, aceste eforturi. În cadrul Fondului pentru securitate internă – componenta de cooperare polițienească, în urma cererii de propuneri în materie de protecție din 2017 au fost selectate opt proiecte care se axează pe protecția spațiilor publice, variind de la concepte de securitate urbană, consolidarea securității din stadiul conceperii, protecția împotriva atacurilor cu vehicule, îmbunătățirea nivelului de protecție în securitatea transportului feroviar și dezvoltarea unor concepte de formare profesională, precum și a unor campanii de sensibilizare a publicului. Alte acțiuni vor fi finanțate în urma cererii de propuneri din 2018 în cadrul Fondului pentru securitate internă – componenta de cooperare polițienească⁵⁴. De asemenea, în cadrul inițiativei „Acțiuni urbane inovatoare” care face parte din Fondul european de dezvoltare regională⁵⁵ este lansată o cerere de propuneri, cu intenția de a oferi orașelor soluții inovatoare de abordare a provocărilor legate de securitatea urbană. În plus, în programul de lucru „Societăți sigure” din cadrul programului Orizont 2020 pentru perioada 2018-2020 a fost inclusă o cerere de propuneri dedicate cercetării, cu scopul de a dezvolta soluții inovatoare pentru protecția spațiilor publice.

Astfel cum a solicitat Consiliul European în cadrul reuniunilor sale din martie 2018 și din octombrie 2018, Comisia și-a intensificat **acțiunile împotriva amenințărilor chimice, biologice, radiologice și nucleare** și colaborarea sa cu statele membre, în special în privința amenințărilor chimice. Comisia și experții din statele membre au elaborat o listă comună a substanțelor chimice care prezintă motive de îngrijorare și vor colabora de acum cu producătorii pentru îmbunătățirea capacităților de detectare. De asemenea, Comisia a lansat un dialog cu sectorul privat pentru a analiza posibilitățile de a reduce accesul teroriștilor la substanțe chimice care pot fi utilizate ca precursori pentru atacuri chimice. De asemenea, Comisia desfășoară o campanie specifică de formare la Centrul european de formare în domeniul securității nucleare, în scopul formării autorităților naționale însărcinate cu aplicarea legii în domeniul detectării materialelor radiologice și nucleare. Peste 100 de ofițeri de poliție se vor pregăti utilizând echipamente sofisticate și materiale nucleare reale, în scopul de a fi mai bine pregătiți pentru un eventual atac cu bombă radiologică.

Ca urmare a concluziilor Consiliului European din iunie 2018, Consiliul Afaceri Externe a adoptat la 15 octombrie 2018 un **nou regim de măsuri restrictive** pentru a răspunde utilizării și proliferării armelor chimice. Acesta va permite UE să impună sancțiuni, care constau în interdicția de a călători în UE și înghețarea activelor aparținând persoanelor și entităților implicate în dezvoltarea și utilizarea de arme chimice, oriunde s-ar afla acestea, indiferent de cetățenia sau de locația lor⁵⁶.

În perioada 5-23 noiembrie 2018, UE și NATO au efectuat **exercițiul hibrid UE-NATO** ca exercițiu paralel și coordonat. Obiectivul a fost acela de a îmbunătăți și a consolida, într-un mediu securizat împotriva eșecului, capacitatea UE de a răspunde la o criză având caracter hibrid cu o dimensiune internă și una externă, precum și de a îmbunătăți cooperarea cu NATO. În exercițiu au fost implicate instituțiile și organismele relevante ale UE, cu

⁵⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-police/union-actions_en, cerere de propuneri deschisă până la 16 ianuarie 2019.

⁵⁵ <https://www.uia-initiative.eu/en/urban-security>, cerere de propuneri deschisă până la 31 ianuarie 2019.

⁵⁶ Regulamentul (UE) 2018/1542 al Consiliului din 15 octombrie 2018 privind măsuri restrictive împotriva proliferării și utilizării armelor chimice.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1542>

participarea a 25 de state membre, plus Norvegia și opt agenții ale UE. Elveția a acționat în calitate de observator.

În ceea ce privește **gradul de pregătire și protecție**, Comisia:

- invită statele membre să depună eforturi pentru punerea deplină în aplicare a Planului de acțiune privind îmbunătățirea nivelului de pregătire împotriva riscurilor chimice, biologice, radiologice și nucleare până la sfârșitul anului 2019;
- invită statele membre și sectorul privat să își intensifice cooperarea pentru a îmbunătăți protecția spațiilor publice și să acționeze în direcția punerii depline în aplicare a Planului de acțiune privind protecția spațiilor publice.

3. Cercetarea în domeniul securității

Cercetarea în domeniul securității din UE este una dintre pietrele de temelie ale uniunii securității, permițând inovarea în tehnologii și cunoștințe esențiale pentru dezvoltarea de capacități în vederea abordării provocărilor actuale la adresa securității, pentru anticiparea amenințărilor viitoare și pentru a contribui la sporirea competitivității sectorului european al securității. Acest lucru este deosebit de important având în vedere necesitatea de a examina chestiunile de securitate strategică, cum ar fi infrastructura digitală din lanțul de aprovizionare și proveniența componentelor tehnologice.

În comparație cu alte domenii, finanțarea UE este de importanță crucială pentru cercetarea în domeniul securității, reprezentând aproximativ 50 % din toate fondurile publice pentru cercetare în această materie la nivelul UE și la nivel național⁵⁷. De la inițierea cercetării în domeniul securității la nivelul UE în 2007, UE a contribuit cu o finanțare de peste 2 miliarde EUR la peste 400 de proiecte, inclusiv în domenii care fac obiectul unor evoluții ale politicilor UE, cum ar fi scanerile din aeroporturi, criminalistica avansată, instrumente pentru a face față radicalizării online, metode pentru strângerea de dovezi electronice în cauzele penale și tehnologii pentru personalul de primă intervenție. Viitoarele tendințe tehnologice precum inteligența artificială, sistemele cognitive și analiza datelor sunt, de asemenea, bine reprezentate în proiectele în curs.

Proiectele recente au demonstrat legătura directă dintre cercetare și punerea în aplicare și dezvoltarea politicii: în domeniul securității frontierelor și al gestionării lanțului de aprovizionare⁵⁸, în ceea ce privește riscurile chimice, biologice, radiologice și nucleare⁵⁹, în materie de gestionare a probelor electronice⁶⁰ și în domeniul supravegherii maritime⁶¹.

⁵⁷ Numai opt state membre au declarat că au instituit un program structurat de cercetare în materie de securitate națională.

⁵⁸ Proiectul CORE a fost primul care a utilizat tehnologia blockchain în gestionarea lanțului de aprovizionare. Mai multe companii importante de logistică, de exemplu MAERSK-IBM, Seacon Logistics și Royal Flora Holland, duc mai departe de evoluțiile CORE în construirea sistemelor lor logistice bazate pe internet, identificator de proiect 603993, FP7-SEC-2013-1, cu începere din 1.5.2014, detaliile sunt disponibile la adresa: https://cordis.europa.eu/project/rcn/188515_en.html

⁵⁹ Proiectul TOXITRIAGE a oferit un sistem de detectare ușor de utilizat pentru amenințările chimice și biologice și un mecanism eficient de coordonare pentru triajul victimelor care implică diferite tipuri de personal de primă intervenție, identificator de proiect 653409, H2020-DRS-2014, cu începere din 1.9.2015, detaliile sunt disponibile la adresa: https://cordis.europa.eu/project/rcn/194860_en.html

⁶⁰ Proiectul EVIDENCE a definit o foaie de parcurs care descrie strategiile, obiectivele și acțiunile necesare pentru instituirea unui cadru european comun pentru tratarea corectă și armonizată a probelor electronice.

Având în vedere natura specială a sectorului securității (în care piața este reprezentată în principal de autoritățile publice), utilizarea corespunzătoare a rezultatelor activității de cercetare poate fi garantată doar în cazul în care cercetarea este recunoscută ca fiind una dintre pietrele de temelie ale procesului mai amplu de dezvoltare a capacității care reunește factori de decizie, practicieni, industria și mediul academic. Implicarea strânsă a tuturor părților interesate într-o etapă timpurie este esențială pentru a identifica deficiențele de capacitate și pentru a defini prioritățile în materie de capacități care pot, dacă este necesar, să declanșeze nevoile în materie de cercetare. Comisia lucrează în strânsă colaborare cu toate părțile interesate relevante pentru a promova o astfel de abordare.

Pentru sensibilizarea opiniei publice cu privire la rezultate, în perioada 5-6 decembrie **Evenimentul privind cercetarea în domeniul securității din 2018** a reunit la Bruxelles aproximativ 900 de părți interesate din întreaga Europă pentru a demonstra impactul cercetării în materie de securitate finanțate de UE. În aceeași săptămână a avut loc, de asemenea, o reuniune a „comunității de utilizatori privind societățile stabile, sigure și rezistente” cu grupuri speciale în jurul unei serii de subiecte de cercetare în materie de securitate, precum și reuniunea anuală a Forumului internațional pentru progresul inovării în materie de primă intervenție (*International Forum to Advance First Responder Innovation*).

Ca parte a propunerii sale pentru viitorul program-cadru pentru cercetare și inovare (Orizont Europa, parte a următorului cadru financiar multianual care acoperă perioada 2021-2027), Comisia a precizat că cercetarea în domeniul securității ar trebui să fie în continuare o prioritate importantă. Programul Orizont Europa va urmări să obțină o mai mare complementaritate cu alte programe de cercetare în domenii precum apărarea, precum și sinergii cu programele de finanțare aferente, cum ar fi Fondul pentru securitate internă, Fondul de gestionare integrată a frontierelor, inclusiv Instrumentul pentru gestionarea frontierelor și vize, Europa digitală și fondurile regionale. De asemenea, programul vizează consolidarea în continuare a rolului agențiilor UE și al practicienilor în întregul ciclu de cercetare.

La 7 decembrie 2018, Comisia a adoptat o comunicare și un plan de acțiune coordonat⁶² de conlucrare privind **inteligenta artificială** care abordează necesitatea de a maximiza beneficiile inteligenței artificiale în sectorul securității, inclusiv agențiile de aplicare a legii și întreprinderile. Prin intermediul planului de acțiune coordonat, Comisia intenționează să transforme principiile în acțiuni concrete care să fie puse în aplicare în comun de către

Aceste rezultate au fost utilizate ca sursă de informații pentru evaluarea inițială a impactului pentru propunerea legislativă a Comisiei în acest domeniu, identificator de proiect 608185, FP7-SEC-2013-1, cu începere din 1.3.2014, detaliile sunt disponibile la adresa: https://cordis.europa.eu/project/rcn/185514_en.html

⁶¹ Proiectul CLOSEYE a fost primul exemplu al modului în care cercetarea finanțată de UE ar putea reduce decalajul dintre capacitatea de identificare a lacunelor și dezvoltarea unor soluții tehnologice pentru a elimina un astfel de decalaj. Pe baza activității anterioare de cercetare finanțată de UE privind supravegherea frontierelor maritime, acest proiect a condus la soluții pentru îmbunătățirea detectării, identificării și urmăririi ambarcațiunilor mici pe mare. Prin urmare, două autorități ale statelor membre din Spania și Portugalia au lansat o inițiativă de achiziții publice bazată pe rezultatele proiectului CLOSEYE. Spania a utilizat instrumentul FSI – componenta frontiere, exploatând astfel pe deplin sinergia între aceste diferite fonduri ale UE. Identificator de proiect 313184, FP7-SEC-2012-1, cu începere din 1.4.2013, detaliile sunt disponibile la adresa: https://cordis.europa.eu/project/rcn/108227_en.html

⁶² COM(2018) 795 final (7.12.2018).

Comisie și statele membre. Toate cele trei aspecte de securitate ale inteligenței artificiale⁶³ sunt prezente în mod predominant în toate acțiunile, de la faza de cercetare și până la introducerea pe piață a unor astfel de tehnologii.

Comisia s-a angajat să integreze discuția cu privire la riscurile și oportunitățile asociate cu inteligența artificială într-o strategie mai amplă privind dezvoltarea pentru securitate, luând în considerare diferite scenarii, necesități, lacune și alternative care sunt specifice fiecărui domeniu de securitate. În plus, Comisia intenționează să discute cu Comitetul pentru programul „Societăți sigure” includerea unei acțiuni relevante care se află deja în programul de lucru pentru anul 2020 al programului Orizont 2020.

În ceea ce privește **cercetarea în domeniul securității**, Comisia:

- va lansa, în perioada martie-august 2019, cererea de propuneri pentru 2019 „Societăți sigure” în cadrul programului Orizont 2020.

4. Dimensiunea externă

UE a avut un schimb important de opinii cu omologii din Statele Unite în cadrul reuniunii ministeriale UE-SUA privind justiția și afacerile interne de la Washington din 8-9 noiembrie 2018, reafirmându-și angajamentul de a aborda împreună provocări comune în domeniile justiției și afacerilor interne. În special, a existat un consens cu privire la importanța schimburilor eficace de informații în eforturile lor de combatere a terorismului. UE și SUA au subliniat importanța schimbului de informații din registrul cu numele pasagerilor ca instrument pentru prevenirea deplasărilor teroriștilor și au convenit să pregătească o evaluare comună în 2019 în conformitate cu dispozițiile din Acordul UE-SUA privind registrul cu numele pasagerilor. În plus, UE și SUA au reiterat prioritatea pe care o acordă luptei împotriva criminalității informatice și consolidării securității cibernetice. Ambele părți au convenit să exploreze posibilitatea unui acord UE-SUA privind probele electronice. Uniunea Europeană și Statele Unite au recunoscut, de asemenea, necesitatea de a-și intensifica eforturile în vederea abordării provocării reprezentate de utilizarea internetului de către teroriști pentru a coordona și a inspira atacuri, respectându-se în același timp drepturile persoanelor, inclusiv libertatea de exprimare. Ambele părți au recunoscut că sistemele electorale din statele democratice se confruntă cu provocări fără precedent, care necesită cooperarea și schimburile de cele mai bune practici între țări care împărtășesc aceeași viziune. Uniunea Europeană și Statele Unite au convenit să instituie un dialog periodic cu privire la aceste chestiuni, începând cu ocazia următoarei reuniuni a înalților funcționari din 2019⁶⁴.

Negocierile dintre UE și Canada cu privire la un **acord revizuit privind registrul cu numele pasagerilor** au continuat. Comisia va continua să informeze periodic Consiliul și Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne a Parlamentului European cu privire la progresele înregistrate.

⁶³ Securitatea cibernetică a tehnologiilor bazate pe inteligența artificială, exploatarea inteligenței artificiale în scopuri de securitate, inclusiv prevenirea, depistarea și investigarea infracțiunilor și a terorismului, precum și prevenirea utilizării răuvoitoare și în scopuri infracționale a inteligenței artificiale.

⁶⁴ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/11/09/joint-eu-u-s-statement-following-the-eu-u-s-justice-and-home-affairs-ministerial-meeting/#>

La 30 noiembrie 2018, a avut loc prima rundă de negocieri în vederea încheierii unui acord între UE și Turcia cu privire la schimbul de date cu caracter personal între Europol și autoritățile turce competente responsabile cu combaterea infracțiunilor grave și a terorismului. De asemenea, Comisia este în contact cu autoritățile israeliene în vederea organizării unei prime runde de negocieri cu Israelul. La 3 decembrie 2018, a avut loc o reuniune între UE și reprezentanți din Algeria, Egipt, Iordania, Liban, Maroc și Tunisia pentru a discuta o posibilă cooperare viitoare între autoritățile de aplicare a legii din aceste țări și Europol, inclusiv prin intermediul unor acorduri de lucru și în vederea unor eventuale acorduri care să permită schimbul de date cu caracter personal.

UE a continuat să desfășoare **dialogurile privind combaterea terorismului** cu țările partenere. La 12 noiembrie 2018, Dialogul UE-India privind combaterea terorismului de la Bruxelles a abordat schimbul de informații, utilizarea internetului în scopuri teroriste și posibila cooperare cu Europol. La 29 noiembrie 2018, Dialogul UE-Pakistan privind combaterea terorismului, care s-a desfășurat la Bruxelles a abordat eforturile de combatere a finanțării terorismului în contextul Grupului de Acțiune Financiară Internațională. Dialogul UE-Algeria privind combaterea terorismului și securitatea regională din 12 noiembrie 2018 de la Alger, prezidat de Înalțul Reprezentant/vicepreședintele Mogherini, a abordat eforturile de restabilire a securității în Libia și regiunea Sahel. O primă reuniune a înalților funcționari UE-Kuwait a avut loc la Bruxelles la 27 noiembrie 2018, pentru a discuta posibilitățile unor schimburi suplimentare și posibila cooperare viitoare privind aspecte legate de combaterea terorismului, criminalitatea organizată și securitatea cibernetică.

În noiembrie 2018, pentru prima dată, actori din domeniul militar și de aplicare a legii din Irak au participat la cursuri de formare în colectarea de probe de pe câmpul de luptă la Centrul de excelență NATO pentru Operații de Stabilitate din Vicenza (Italia), la unitatea de formare a carabinierilor italieni. Această formare face parte dintr-un proiect UE-INTERPOL-NATO pe trei ani, care urmărește să garanteze că persoanele acuzate de infracțiuni grave și acte de terorism în zonele de conflict sunt aduse în fața justiției. Acest proiect reprezintă o acțiune concretă a UE privind consolidarea capacităților referitoare la colectările legale de dovezi privind infracțiunile comise de combatanții Da'esh, care ar putea conduce, în cele din urmă, la consolidarea cooperării internaționale dintre agențiile de aplicare a legii din Irak și UE.

IV. CONCLUZIE

Raportul prezintă progresele importante înregistrate în direcția instituirii unei uniuni a securității efective și reale. Cu toate acestea, raportul subliniază în același timp faptul că sunt necesare în continuare eforturi suplimentare din partea colegiilor și a statelor membre pentru a încheia procesele legislative și pentru a pune în aplicare măsurile adoptate astfel încât cetățenii UE să beneficieze de îmbunătățirea securității interne. În perspectiva alegerilor europene din mai 2019, săptămânile următoare vor fi decisive pentru realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește dezvoltarea și punerea în practică a unor politici de securitate adecvate la nivelul UE.